

Az Bovati dar qisloq kor guzarodan.

Reçi rafiğ STALIN dar plenumi jakçojaji SK va SKK VKP(B) 11 janvari soli 1933

Az in suomad, ki norasogihoji kori mo dar qisloq guzaronda istodagi az boloji savdoji kolxoz nauda, balke az boloji onand, ki in savdoji kolxoz dojm durust guzaronda mesavad, ahvoli navro ba na-

zar girifta nametavonand va muvoql ahvoli nave ki ba vositaji qala qali savdo kardani kolxozho ealon sudanas bunjod gashagi hast, sahhoj xudro az nav soxta nametavonand.

2.

Savavi dujumi norasogihoji kori mo dar qisloq guzaronda istodagi alvoral az onast, ki rafihoji dar çu mahallaho dostagimo—va na faqat in rafihho—taqir sudani sarajathoji kori dar qisloq meguzarondagimoro nafahmidin, ki on taqiri ba munostiati dar rajonhoj asosiji qala ahvoli hukumroni kolxozho mustahkam sudanas na vuçud omadagi meosad. Mo hama soðmoni dorem, ki shaki kolxoziji xoçagi dar rajonhoj qalakoriji mo shaki hukumroni sudagi meosad.

Amo hama inro nafahmidagi nestand, ki in ahvoli dar masalaji taraql doda sudani xoçagiji qisloq qamxoriji çuvovgarli moro kam nakarda, balke zijod mekunad. Bisjorho cunon uja mekunand, ki modome ki dar falon rajon va falon oelast 70 va jo 80 parasoni kolektivdond tez ba dast darovardagi sudagi hast, hamin qali holekaj hama gap bud sudagi meosad va mo metavonem, ki korro ba rafutaviaili xudas monem, korro ba meçu-merugi partovem; onho hamlor fikr makunand, ki kolektivdond xudas kori xudasro mekunad, xudas xoçagiji qisloqro mebaradorad. Amo in, rafihho qalati cuqire meosad. Dar haqiqat ba xoçagiji kolektiv, cun ba shaki hukumroni xoçagi, gu zañtan qamxorihoji moro az bovatl xoçagiji qisloq kam nakarda balke zijod mekunad, dar masalaji sarbar-doriji xoçagiji qisloq ruli rahbariku-nandagiji komunisthoro kam nakarda balke zijod mekunand. Meçu merugi baroj kori taraql doda sudani xoçagiji qisloq az hama vaqtho bis-jorlar hozir xatarnok meosad, Meçu-merugi alhol tamoml korro novd karda metavonad.

To modome ki dar qisloq xoçagiji jakakor bisjor bud, partija dar kori taraqlhoj xoçagiji qisloq dastkuniji xudro ba aktivhoj çudogonaji madadrasoni maslahatdih va jo taakid namoji liad monanda metavonist. Dar on vaqt jakakor xudas bojad az bovatl xoçages qamxuri mekad, cun ki u baroji in xoçagije ki ba as xoçagiji xususiji u bud na boloji heç kasi digar çuvovgarro partofa name-tavonist va, qajr az xudas, ba kasi digare umed monda nametavonist. Dar on vaqt jakakor, agar be non mondan va quraoni gusnagi sudan namexost, bojad xudas az bovatl koram, az novati hosilotcini va unlu-man az bovatl hamaji proteshoji mihnati xoçagijiqisloqi qamxuri mekad.

Baadi ba xoçagiji kolektiv guzañtan, kor vuçudas qali taqir sud. Kolxoz xoçagiji jakakor nameosad. Kolxozho alhol mana in xel me gujand, Kolxoz azoni manast, amo sarovari hamin on azoni Iyon, Filip, Mixoel va digar cilenhoj kolxoz meosad, kolxoz umumi hast. Alhol u—dinangr jakakor va imruzangi kolektiv-kolxozel meosad, alhol u çuvovgarro ba boloji digar cilenho-j kolxoz partofatju ba onho umed monda metavonad, kolxoz uro be non namemonad. Az hamin savav az vaqti xoçagiji tanhoj doñtan dida qamxoriji u, jaane kolxozel, komtar sudagi hast, cun ki alhol baroji xoçagi qamxuri kar danu çuvovgar bu-

dan ba mijoni hamaji kolxozcho taq-sim karda sudagi hast.

Xoç, az in ci maane menurojad? Az in cunon maaneje meurojad, ki baroji kori xoçagiro rah ravondan markazi vazmi çuvovgarli alhol az dehqonhoj çudogona ba rahbariji kolxoz, ba dastaji rahbari mekadagi-ji kolxoz guzañtagi hast. Alhol dehqonho az bovatl xoçagi qamxuri kardan va aqilona kor eurdanro az xudasro ne, balke az rahbariji kolxoz talav mekunand, va jo tuglita-rañ in ki un qadar az xudasro ne, balke az rahbariji kolxoz talav mekunand. Va in ciro aalon mekunand? In aalon mekunad, ki partija aknun ba akthoji çudogonaji dar protesi taraqlhoj xoçagiji qisloq dast namu-dan ba xud had mononda nameta-vonad.

On bojad alhol ba kolxozho rahbari kardanro dar dastli xud girad, ba xud baroji kor çuvovgar eurdanro qavul kunad va ba kolxozcho madad rasonad, ki xoçagiji xudro ba asosi dastahoji olimu texnika dar peşarand.

Amo hames in nest. Kolxoz xoçagiji kalon meosad. Amo xoçagiji kalonro be pilon rah ravondan mumkin nest. Xoçagiji kaloni zamindor-je ki sadho va gohho hazorho ruz-qorhoro dar parash megirad, baas dar tartivi rahbariji pilonona rah ravon-da şuda metavonad. Be hamin on bojad novdu vajron şavad. Mana in jakl digar sarajati navi soxtu davri kolxozl hast, ki on az sarajathoji rah ravonda sudani xoçagiji majdaji jakakor reşes qali tafriqa dorad. Rah ravonda sudani hamin xel xoçagiro ba rafitaviaili cizho—ba meçu me ruguji-mondan munkinast mi? Alvata ki mumkin nest. Baroji in xel xoçagi ro rah ravondan, kolxozro ba mlinmumi muajjani odamhoj savdoli itvidoj dostagije ihtijoc kardan dar korast, ki onho az euhdaji xoçagiro pilonok kardan va onro ba maromi taškili rah ravondan burond. Fah-mida meşudagi hast, ki to hukumatl suroj dar kori sunjodijati kolxozl hamavaqta dastl nakunad, to in ki on hamavaqta madad naronad, kor in xel xoçagiro jakuna karda ba rah mondan mumkin nest.

Xuç, az in çu ci maane menurojad? Az in cunon maaneje meurojad, ki soxtu davri kolxoz dar bovatl taraqlhoj xoçagiji qisloq qamxuri karda nu çuvovgar eurdan partija va hukumatro kam nakarda, balke zijod mekunad. Az in cunon maaneje meurojad, ki partija, agar ba harakati kolxozl rahbari kardan xohad, bojad dar tamomi majda eujdahoji zindugoniji kolxozl va rahbariji kolxozl darojad. Azin cunon maaneje meurojad, ki partija bojad ba kolxozho aloqaji xudro kam nakarda, balke zijod kunad va baroji ba sarvaqtas ba madadrasoni rasida onadan va xatarhoj ba boloji kolxozho pardo meşudagiro taakid kardan bojad tamomi korhoj dar kolxozho guzañta istodagi donad.

Amo ba aamal mo ciro dida istodem? Ba aamal mo mevinem, ki jak qator taškilothoji rajoni va oelastaz zindugoniji kolxozho va talavoti onho kandagi meosad. Odamho dar bu-kansilohro şistaju xudsarona qalam-

hoşon qati qlaas zadu gap navista, taraqlhoj kolxozho ba kansilohoji ejurokrati nigoh nekarda guzañtagi-ro nameinand. Dar voqlahoji çudogona az kolxozho kandagi eudan to hamin ahvole rasida bud, ki baçe cilenhoj taškilothoji muzofoli az xususi kori kolxozhoj muzofotaşon az taškilothoji dastdori rajoni ne, balke az cilenhoj SK dar Maskov maalmotu xavar melahmidand. In noxus meosad, amo in, rafihho, dalel hast. Az xoçagiji tanho kor ba kolxozho guzañtan bojad dar qisloq rahbariji komunisthoro zur mekunand. Amo ba aamal dar jak qator voqlah-o in guzaris ba hamlor ahvole ovard ki komunistho, ba parasoni balandi-

Savavi sejumi norasogihoji kori dar qisloq meguzarondagimo alvoral az onast, ki bisjor rafihhoj mo kolxozhoro cun shaki navi xoçagi, nar-zijod baho dodin barzijod baho do-daju onhoro ba aute gardand. Onho pasaq kard, ki modome ki kolxozho cun shaki sotsialistiji xoçagi-tez ba vuçud omadagijand, hamin qali holekaj hama gap bud sudagi hast, hamin qali durust rah ravonda sudani kori kolxozho durust pilon-nok gashani xoçagiji kolxozl va ba xoçagihoji namunagiji sotsialisti gardonda sudani kolxozho holekaj ihtijoc sudagi meosad.

Onho nafahmidin, ki kolxozho ba maanoj sozışoviji taškili xud hole-sust hastand va xoh dar novati on-horo bo kadrhoj sançida şudaji bolşiviki taamla kardan va xoh dar bo-vati ba korhoj kolxozl rahbariji har-ruza karda istodan ba madadi çidji az taraql partija rasonda meşudagi muhoçand.

Amo in ham hames nest va hato asoses nameosad. Norasogiji asosi dar in çu alvoral az onast, ki bisjor rafihohomo quvatho va mumkinialho-jl xudi kolxozhoro cun shaki navi taškiloj xoçagiji qisloq barzijod baho dodin. Onho onro nafahmidin, ki kolxoz xudas agar cande shaki sotsialistiji xoçagi hoşad ham, ki hole az har xel xatarhoj dar rahbariji kolxoz sar darovardani elementhoj kontorevoljutsijagi dipuri nadord, hamcunin az one ki dar sarajathoji muajjan kolxozhoro elementhoj zidiguroj ba maşadi xud munfaiat eurdan metavonad dipuri nadord.

Monandi one ki şuroho shaki sotsialistiji taškiloti şlojst hastand, incun kolxoz shaki sotsialistiji taškiloti xoçagi meosad.

Ci kolxozho va ci şuroho ba dast darovardaji buzurgtarini inqilob mo, ba dast darovardaji buzurgtarini sin-li rasotl hastand. Amo kolxozho va şuroho ba shaki taškilot hastand, agar cande sotsialist meosad ham, ki no vuçudi on shaki taškilot meosand. Hama vostaşti dar in shaki ci xel mazmun andoxta şudanas meosad. Mo voqlahojero medonem, ki şurohoj deputathoji rasoncju saldoti dar davri muajjane ba kontorevoljutsija ba muqonili inqilob jormandi rason-da budind. Ba moxo dar SSSR masalan dar ijuli soli 1917-un, ahvol hamin xel bud, ki dar on vaqt na şuroho meşivikho va eserho rahbari mekadand va şuroho boloji kontorevoljutsijaro ba muqonili inqilob meşupondand. Dar Germanija dar oxiri soli 1918-un ahvol hamin xel bud, ki dar on vaqt ba şuroho sotsial-demokratho rahbari mekadand va in şuroho boloji kontorevoljutsijaro ba muqonili inqilob meşupondand.

kolektivdond havora şuda, ba şuroxova qalidand va korro ba meş-merugul mondand, korro ba rafitaviaili cizho mondand. Masalaji xoçagiji kolxozl pilonona rahbari kardan bojad dar kolxoz rahbari komunisthoro zur mekunand.

Ba aamal dar jak qator voqlah hamlor ahvole bunjod gash, ki komunistho nojof şuda mondand dar kolxozho peştarangi alfitserho-saled, peştarangi petljurachi va un-man dugmanhoj rasonchi va do-qonho kaloni mekadand.

Bo savavi dujumi norasogihoji ki dar qisloq meguzarondagimo alvoral hamin xelast.

3.

Az in suomad, ki gap na taqir dar şuroho cun shaki taškilot, eudan xudi hamin shaki agar cande ba dast darovardaji buzurgtarini inqilob meşad ham, gap faqat dar on nest qeş az hama dar mazmuni kori şuroho hast, gap dar taviaili kori şuroho hast, gap dar onast, ki ba in şuroho meşaz inqilobchi va jo eaksulsi qislochi rahbari mekunand. Un dalel ki kontorevoljutsionerho do-j ba muqonili şuroho gap namezan-na mana az boloji hamin meosad.

Masalan, maşhurast, ki sarde kontorevoljutsijaji rust Miljukof vaql şurişi Kronstadt ba şuroho komunist nadostagi tarafor şudast. Şurohoj be komunist guşar dar on vaqt sardori kontorevoljutsijaji rust Miljukof şurov eurdan. Kontorevoljutsionerho fahm eudand, ki gap na faqat dar xudi şuroho hast, amo peş az hama oñonast, ki ba onho ki rahbari mekad meosad.

Xudi haminro az bovatl kolxozl guftan mumkinast. Kolxozho, cun shaki sotsialistiji taškiloti xoçagi ag ba sardoriji onho inqilobchihoj haq bolşivikho, komunistho istoda şand, muqolotl sunjodijati xoçagiji nison doda metavonand. Va ba capigeş agar dar kolxozho eserho, meşivikho, alfitserhoj Petljura va digar nologvardeşho, peştarangi denkiro ho va kolxozcho kaloni kunast kolxozho ba davri muajjane partikunandaji har xel aamalioti eaks inqilobchi şuda memonand. Dar çu dar nazar doñtan dorkorast, kolxozho, cun shaki taškilot, na fa-az sar darovardani elementhoj qosilışuroj dipuri nadordand, e hato ba vaqti aval baroji onho kontorevoljutsionerho harçor munfaiat eurdanşon baaze qulaş dorand. To modome ki dehqon xoçagiji tanhojro rah meravondan onho parokandaju az jakdigari çu çudo eudand, az hamin savav najni dehqonho sardaroriji kontorevoljutsijagi kardan elementl zidiguroj naliçaji kalone dodan tavonistand. Dar vaqti ba xoçagi kolektiv guzañtan dehqonho b-suratl digar pardo meşavad.

Dar in çu dehqonho holekaj vositaji kolxozho solivi shaki taškiloti aomavi hastand. Az hmasav dar kolxozho sar darovardani elementhoj muqonilişuroj va zidiguroj onho natiçaji al-kalona doda metavonand. Ujla dar dorkorast, ki hamaji inro menthoj zidiguroj ba nazar e-rand. Maşlumast, ki jak qismi kontorevoljutsionerho, masalan dar

(Davomaz dar varaql 3).

Çaməbastrohoji pançsolajı jakum.

Maəruzajı r. stalin dar plenumi jakçojajı sk va skk vkp(b) 7 janvari 1933

(Davomı, varaql 2)

hama əlsjortar dar xonahoji stjoht az gəhr berun xudı bekorho az taxta-
hoji qutıho va pustloql daraxt sox-
tagi, zindugoni mekunand. Amo in
həməs nəst.

Az bekorı jak faqat bekorho əzov
kəşidə istodəgəyon nəst. Az on ham
cunin rəsoçhoji kor doştagi, əzov
kəşidə istodin. Vəgi əzov kəşidə is-
todənaşon inəst, ki mavçud şudani
miqdori kaloni bekorho əroji onho
dar proizvodstvo əhvoli muqiml na-
doşten va əə ruzi pagani bəvəri na-
doştanro əunlod mekunad.

Imruz onho dar sanəoxona kor
karda istodin, əmo onho əvərat na-
dorənd, ki pagah əəvər şuda, həkəş
az kor qıvov dōda şudənəşonro na-
məfəhmənd.

Jakə əz na dəst darəvardəhoji əso-
əli pançsola dar cor sol əvərat az
onəst, ki mo bekorro barham zadem
va rəsoçhoji SSSR ro əz əəzvohoji
on xələs kardem.

Xudi hamıno əz xususi dehqonho
ham guftan mummkinəst. Onho ham
əə tavaqəhoji kulokho va kəməəqə-
liho çudo şudani qəhqonho, əz tərəfi
kulokho eksplotatsiya karda şudani
kəməəqəliho va xonəsəlotijero ki on
har sol sədho hazor va milyon kəmə-
əqəliho həvəroj çihon mekərd, fa-
romuş kardəgijənd.

Se-cor sol əz in pəş əə atrofi mo
əə milyon dehqonho kəməş 30 pa-
ronəni həməli xəlqi-dehqonho kəmə-
əqəli bud.
In əz dāh milyon zifodlar odəmo təş-
kil mekərd. Və əz on pəştar, to inqil-
əot Oktəbr, kəməəqəliho kəməş 60
pəronəni xəlqi dehqonho təşkil me-
dədənd. Kəməəqəliho guftəgi gap cist?
In həmin xəl odəmohe budənd, ki
əə onho muqərarı əroji xoçəgəyon
jo uruq, jo əəşp, jo əəşov nəmə-
şid və jo in ki həməli in cizho əəv-
ərd nəməşidənd.

Kəməəqəliho, in həmin xəl odəmohe
budənd, ki əə guşnəgi meztənd və
cun qəşidə, dar pangoli kulokho
budənd və dar vaqil kəhna-həmə dar
pangoli kulokho və həmə dar pangoli
pəməşikho giriftor budənd. Həməgi
jak cənd vaqil-pəş bud, ki qərvil ja-
ku nim-milyon və həto du milyon
nəfər kəməəqəliho har sol əə atrofi
Çənuvi dar Kərkəzi Şəmoili və Ukraj-
na əroji kor kərdən rəftə, əə pəş
kulokho, və əz on pəştar əəpəş kul-
okho və pəməşikho əə mardkəri
mədəroməndənd.

Və əz in ham əlsjortar onho har-
sola əə pəştar dərvozaql zavudho əmə-
də, səhhoji bekorho zavud mekərdənd
Və jak faqat kəməəqəliho əə in xəl
əhvoli noxuş giriftor nəbudənd. Nis-
pi rəsoji milyonholho ham monə-
ndi kəməəqəliho əə həmin xəl muhtə-
ci və tənqisi giriftor əud. Həməli in-
ro dehqonho həkəş faromuş kardə-
gijənd.

Pançsola dar cor sol əə kəməəqə-
liho və əə tavaqəhoji pojonijı milyon-
holho ci dōd?

On kulokho cun sif naxəur kar-
dəju əlkəst dōda, kəməəqəliho və nis-
pi rəsoji milyonholho əz pangoli
kulokti əzod nəbud. On onho dar
kolxozho çəlv kərd və əroji onho
əhvoli mıştəhkəmmo əunlod nəbud.
On xudi həmin qəti mummkinəst əə
təvəqəhoji eksplotatorho-kulokho və
eksplotatsiyaşəvəndəho, kəməəqəliho
çudo şudani dehqonho barham zad.
On, kəməəqəliho və tavaqəhoji pojon-
ijı milyonholho dar kolxozho əə
əhvoli odəmohe inqiləv əudəgi əə-
dōstə, xudi həmin qəti protəsest xə-
rovu gədo şudani dehqonho bar-
ham zad. Ahol əə mōho həkəş az

xəl voqiləşəhoje mavçud nəstənd, ki
milyonho dehqonho həkəş əə çə-
hoji xud çudo şəvəndə nəroji kor
loştan dar muzəlotijə dūre əuromə-
də rəvənd.

Baroji in ki dehqonro əə jagon
çəli əz kolxozəş berun əudəgi əə
kor kəşəm, əhol dərkorəst, ki əə kol-
xoz dōgovor nəstə dāst mōgəm və
əolo-korij on, pəşərd qəti ləgin ə-
təni onro inqiləv nəmojəm.

Ahol əə mōho həkəş az xəl vo-
qiləşəhoji mavçud nəstənd, ki sədho
həzor və milyon dehqonho xərov
şəvənd və dar əə dərli fərikə za-
vudho gərdənd. In tur əhvəl əud,
əmo on kim-kəşho guzəştə rəftəgi
mēvəşəd. Ahol dehqon xəvəlin inqil-
əv əudəgi, cileni kolxozə hək, ki
on dar inqiləv xud traktorho, mōgin-
hoji xoçəgijəliqloql, fondhoji uruqi,
fondhoji inqiləvən və digəri digərəş
dōrənd.

Dar nətiçəli həmin əə dəst darəv-
ərdəhoji əsoşijə ki dar əvəti behtər-
kərdə şudani əhvoli mətərləliji rəso-
çio və dehqonho mavçud həstənd,
mo dar pançsolajı jakum in muvəfə-
qiləşəho meşinəm:

a) şumərij rəsoçio və xizmət-
hoji sanəəti vəzəin nəzər əə sol
1928-um əə du əərovər zifod şudəgi
hək, ki in əə məvəşəql 67 pəronə
əəzifod sarpu rəştəni piloni panç-
solaro əəjon mekunənd;

b) dərmodəli xəlqi əz in əuromə,
ki həməcunin dərmodəli rəsoçio və
dehqonho zifod şuda, dar sol 1932-
jum əə miqdori 45,1 miyār şuməşid,
ki in nəzər əə sol 1928-um əə məvə-
şəql 85 pəronə zifod şudənəşon əəjon
mekunənd;

v) həql korli milyonli solənəli rə-
soçio və xizmətəhoji sanəəti kə-
von nəzər əə sol 1928-um əə məvə-
şəql 67 pəronə zifod şudəgi mēvə-
şəd, ki in əə 18 pəronə əəzifod sar-
pu rəştəni piloni pançsolaro əəjon
mekunənd;

g) fondi strəxovəni inqiləv nəzər
əə sol 1928-um əə 292 pəronə zifod
şudəgi həst (dar sol 1932-jum 4
miyārdu 120 milyon şum, əmo dar
sol 1928-um 1 miyārdu 50 milyon
şum əud) ki in əə 111 pəronə əəzifod
sarpu rəştəni piloni pançsolaro əəjon
mekunənd;

d) əvəti çəməijəli tərəqi joftə dar
on əz 70 pəronə zifodtəri rəsoçio-
li nəvəhoji həkunəndəli sanəəst kə-
şidə şudəgijənd, ki in əə şis əərovər
əəzifod sarpu rəştəni piloni pançsolaro əə-
jon mekunənd.

Əvəti, mo həkə on əhvəloro əə
dəst darəvərdəgi nəstəm, ki tələvəhoji
mətərləliji rəsoçio və dehqonho pu-
ropur inqiləv karda şuda istodə bo-
şənd. Inro dar solhoji nəzədkitərin
əə dəst darəvərdənəmo əə gumə-
nəst. Əmo pəşəho mo onro əə dəst
darəvərdəm, ki əhvoli mətərləliji rə-
soçio və dehqonho əə atrofi mo
sol əə sol behtər şuda istodəst. Dar
in məgər faqat dūşmənohoji ləənəto-
nəli həkuməti şuroji və jo māvodo
əəzə nəmōjəndəhoji mətəvəəli bəv-
əzəli və əə on çūmələ həməcunin jak
qismi mətəvəəli in mətəvəəli dar
Maskov dōştagi şūbə karda mətəvə-
vəndənd, ki onho dar əəkonəmiqəli
xəlqho və əhvoli mīnətkəşəho nəzər
əə əne ki mətəmatikəji əəliro pōd-
şəhli Ənissinlə mēləhməd, əlsjortar
sərləhm rəftənəşon əə gumən mē-
vəşəd.

Xuş, əhvoli rəsoçio və dehqonho
dar māməkəthoji kəpitəlisti ci xələst?

Manə dəstəhoji rəsmi.

Miqdori bekorho dar māməkəthoji
kəpitəlisti əə tərəqi tufonkunəndə
zifod şudəgi həst. Dar SASS, əz
ruji dəstəhoji rəsmi, dar jak xudi

sanəəti kərkərdəşəvərdə şumərij
rəsoçioji kərkəş əz 8,5 milyon nəfər
ki dar sol 1928-um əud, dar sol
1932-jum to 5,5 milyon nəfər fu-
roməst, əmo əz ruji dəstəhoji fēd-
əratəliji əməkonij mīnəst, şumə-
rij bekorho dar SASS dar tāmomi
sanəəst əə oxiri sol 1932-jum to 11
milyon nəfər rəsidiği mēvəşəd. Dar
Əngilə miqdori bekorho, əz ruji dəstə-
hoji hisovəti rəsmi, əz 1 milyon
290 həzor nəfər ki dar sol 1928-um
əud dar sol 1932-jum to 2 milyon
800 həzor nəfər rəsidiği həst.

Dar Gərmənija, əz ruji dəstəhoji
rəsmi, miqdori bekorho əz 1,375 hə-
zori dar sol 1928-um əudəgi, dar
sol 1932-jum to 5,5 milyon nəfər zifod
şudəgi həst. Xudi həmin xəl su-
rat dar tāmomi māməkəthoji kəpitə-
listi dīdə mēvəşəd, dar in çə hisovə-
ti rəsmi, cun qəşidə, əz xususi mē-
korho dəstəgi dāləloro kəmə karda
nişon mēdihəd, ki miqdori onho dar
māməkəthoji kəpitəlisti əz 35 to 40
milyon nəfər mēvəşəd.

Həmə vəql furovərdə şudani həql
korli rəsoçio guzərdəndə şuda istodə-
st. Əz ruji dəstəhoji rəsmi, furo-
vərdə şudani həql korli milyonli hək-
mələ nəzər əə dərəcəli sol 1928-um

əə 35 pəronə rəsidiği həst, dar Ən-
gilə dər xudi həmin mēlçər—əə 15
pəronə və dar Gərmənija həto əə
50 pəronə rəsidiği həst. Əz ruji hi-
sovəti fēdərətəliji əməkonij mīn-
nəst, həql korli rəsoçioji əməkonij
əə nətiçəli furovərdə şudani həql kor
dar sol 1930-31-um əz dāst dōdəgi
əz 35 miyār dūlor zifodtəri budəst.

Fondhoji əə həmin həmə xurdi
strəxovəni rəsoçioji Əngilə, Gərm-
ənija xəl kəmə karda şudəgi həstənd.
Dar SASS və dar Frənsijə jə-
gon şəkli strəxovəni karda şudani
bekorho hək jak mavçud nəst və jo
qərv dīdə nəmēvəşəd və əə soloji
həmin şuda, xususi dar SASS, şum-
ərij rəsoçioji əə xonəum və əəçəhoji
əə nigohu-əin xəl zifod şuda
istodəst.

Dar māməkəthoji kəpitəlisti əhvoli
əəməli dehqonho ham əz in nəqiztər
nəst, ki dar on çə kizisi xoçəgijə-
liqloql xoçəgijə dehqonro rəşə qəti
kəndə ləv dōdəju milyon dehqon-
ho və fərmerhoji xonəsəlot şudəgi
həvəroj çihon karda istodəst.

Çəmənəsthoji pançsola dar cor sol
dar əvəti behtər karda şudani əhvoli
mətərləliji mīnətkəşəhoji SSSR
həmin xələnd.

6.

Çaməbastrohoji pançsola dar cor sol dar əvəti mōləlonijı mōbəjni şəhru qışloq.

Aknun əə mətəəliji çəmənəsthoji
pançsola dər cor sol dar əvəti mō-
ləlonijı mōbəjni şəhru qışloq dōstə-
gi mēgəzərem.

Xəl zifod şudani produksijəli sən-
əəst, xoçəgijə qışloql ci dar sanəəst
və ci dar xoçəgijə qışloql zifod şuda-
ni zifodtəhoji mōl, və dar oxir, zifod
şudani mətəvəəliji rəsoçio və dehqon-
ho həməli in mōbəjni şəhru qışloq
mōləlonirol zindəju vəşəə nəkunəndə
nəvəvənist və həqiqətan kunənd.

Bə milyon şəhru qışloql əəloqəli
kərkərdəşəvərdə mavçud şudani şəkli
əsoşijə əəloqə mēvəşəd. Əmo əəş
jak əəloqəli kərkərdəşəvərdə əəşən-
dəgi nəmekunənd. Baroji in ki əəlo-
qəli mōbəjni şəhru qışloql əəvəvəti
kəndə nəmēvəşədl gərdənd, əə on
əəloqəli mōlro qəti kərdən dərkorəst
inro əəş əə vōstəli tərəqi dōdə şuda
ni səvdəli şuroji əə dəst darəvərdən
mummkinəst.

Səvdəli şuroji əə vōstəli əəş jə-
gon sərçəşmə məsələn əə vōstəli
kəpəratəliji tərəqi dōdən mummkinəst
guftə fikr kərdən nōdurəst mēvəşəd.
Baroji səvdəli şuroji tərəqi dōdən
həməli sərçəşməhəro mūfəə bərdən
zərərəst jəəne: həmə toru-səli kəpə-
ratəli, əə həmə toru səl səvdəliji gosudə-
stivəgi və həmə səvdəli kolxozro mūfəə
bərdən zərər mēvəşəd.

Bəzə rəfiqno, səvdəli şuroji tə-
rəqi dōdən, xususi səvdəli kolxozro
tərəqi dōdən əə dərvi əvəli nēp əəş
gəştən mēvəşəd, guftə fikr meku-
nənd.

In əutun nōtəvəli həst.
Bə milyon səvdəli şuroji, əə on
çūmələ səvdəli kolxoz və səvdəli dər-
vi əvəli nēp tərifiqəli rəşəgijə mēvə-
şəd həst.

Dar dərvi əvəli nēp mo zində şu-
dani kəpitəlisti rəh mēdōdəm.
mōləlonijı xususi rəh mēdōdəm,
«kəru həkəllə» səvdəgəhoji xususi
«kəpitəlisti» və spəkuləntəhoji rəh mē-
dōdəm.

In kəmə nēg səvdəju-sōdijə ozodə
əud, ki əəş bo rull çə əə çə kunəndə-
gijəli gosudəstivə həmə mōndə şudəgi
əud. Dar on vəql sēktəri xususi

kəpitəlisti dar mōləlonijı māməkəst
xəl çəli kəlonro mēgijəli. Mən həkə
əz on bəvət gap—nəzədə istodin, ki
dar on vəql əə mo hōzirəngi bərin,
jəgon sanəəti tərəqi kərdəgi kolxoz
və sovxozə nəbud, ki onho əz ruji
pilon kor karda əə in çə əəli
gosudəstivə rēzəvəhoji kaloni produkt-
hoji xoçəgijəliqloql və cizhoji şəhri-
ro mēdōdə nēşənd.

Mo əholi həmə əə həmin xəl əhv-
oli həstəm guftan mummkinəst mi?
Əvəti ki inro guftan mummkinəst.

Əvəti inki, səvdəli şuroji əə
səvdəli dərvi əvəli nēp, ki gərən-
də onro gosudəstivə çə əə çə mē-
kərd, əə soloji jak təxtə mōndən
mummkin nəst. Əgər səvdəli dərvi
əvəli nēp əə həkərd dərmodənd
kəpitəlisti və kor guzərdəndi sēk-
təri xususi kəpitəlisti rəh mēdōdə
əmo səvdəli şuroji hərdəli həminho-
ro hək jak rəh nəmēdihəd.

Səvdəli şuroji cist?

Səvdəli şuroji səvdəje həst, ki əə
kəpitəlisti xurdu kəlon mēgəzə-
rənd, səvdəje həst, ki əə spəkulənt-
hoji xurdu kəlon guzərdəndə mēvə-
şəd. In nūşəqij məxsusi səvdəje həst
ki onro to əholi tərxi nəmēdōndi
və onro fəgət mo, nōşivikho, dar
gərojəli tərəqihoji şuroji əə əməli
furovərdə istodəm.

Dujumən in ki, mo əholi sōbihi sanəəst
tərəqi jəftəli gosudəstivəli və sīst-
məli kolxozho və sovxozho həstəm,
ki onho baroji tərəqi dōdə şudani
səvdəli şuroji gosudəstivəro əə rēz-
əvəhoji kaloni mōlhoji xoçəgijəliq-
loql və sanəəti inqiləv mekunənd.
Dar şərojəhoji dərvi əvəli nēp in
əhvəl mavçud nəbud və mavçud şu-
də nəməvəvənist.

Səjuman in ki, mo həmtər əhvəloro
nə dəst darəvərdəm, ki dar dərvi
oxiri in mōləloni səvdəgəhoji xus-
usi hənəto və milyonli hək-
rəngəro əutun zədə bəvərdəm.

(Davoməş əə varaql 4)

geçi ra

Dar amăuastl paŋsola mo inboro
meninem:

Mo ba natqaji pangsolaro guzaro
dan dar bovati taraql doda sudan
savdoji furoji ciro ba dast darovan
dam?

noji čudogonaji gosudarstvogi va ko-

giriftan.

moşlinoşno şikasta istodin, sendatard
taşkil doda istodin; Dar kolxozho
va sovxozho zararnijorandagi ro taş-
kil doda istodin, dar hamin ço na-
zejl onho, ki dar şumerişaşon aazze
parofesorho liam hasland, dar kuşiş
zararnijorandagil xud to hamun da-
raçaje merasand, ki dar kolxozho
va sovxozho ba halvonot dardi cu-

...mel mevoğand.

Bispor rafiqhoji mo, maanoju ahlilati dalelhoji aa surati aomavi dazidi da sudani elzu ajnoshoro nafahmida, aa in xel voqlaa nazari tepisandi mekunandi. Onho, kurho borin, „dar in qo hec gapi nazargi nest“ gulla xijol karda, az pesi in dalelho haimur meguzarandi. Amo onho, in rafiqho, qolati equure karda istodin. Monandi one ki asosi kapitalizm-milkdorji xususi hast, asosi dayroni mo milkdorji qanajlati mebozadi. Agar kapitalismo milkdorji xusustro xo

güşlini sîniñ ve sustıdın hukumat-
dordıñ gosudarstvıñ durust donista
meşuda boşad. Hoşatı guftan nes-
ki in kel odamho no partıjeñ mo
heç kaj asosı umumi dosta nameta-
vımand. In pererozdenciho gunroho
va jo durıjahlo meñoşand, ki onho
az partıja zıda haj kardan dıkorası.
Barham xurdanı sınıho va vositajı xo-
muş şudanı güşlini sınıñ ne balke na
vositajı zur karda şudantın va dast
darıvarda meşavıd. Mırdı rafanı
gosudarstvo va vositajı sust şudanı
hukumatdordıñ gosudarstvıñ naoma-
zda, balke na vositajı ruksal zar

(Davomasi dar varaqi 5).

33. Reçi rafiq STALIN dar plenumi jakçojaji SK va SKK VKP(B) 11-umi janvari soli 1933

Ma hisovgirtiji jafekahoji OSoavijaximro.
guzaronda, korr onhoro dar mahallho xinda
kardan har yak fankru zavudro dar haqiqat
sa qalaeji muhtizat—sahid inuroji mamalak
gufdoan—ana hamin vazifajo haat ki omro
komandirhoji mudofaaji havaji vojad kiro
komandir.

Ozeti rajuni Şahrisavz ba girdovi besohivi.

Tegmin 2 sol meşavard, ki dar Şahrisavz taşkiloti raj.Ozet taşkil şudagi hast.

Ba in du soli istiqomati xud on az savavi dar rajni ommaji vasei mihratkaşho vazifaju maqsadhoi Ozetro ba tarifi vasei fahmordaju naanedod karda doda rafavonistaneş, hec jagon kori an ali neguzarardast. Histo dastur amallohoi az tarafi Ozet markazi rohi karda şudagi ba duruni dela qavat şuda xov raf tin, va az raji on dasturamolloho jagon kori haqiqi guzaronda naşudast.

Cand to facejka va cand na fer cilen doşani Ozet Şahrisavz maalom nest, hisovoti pulhoji viznûs va pulhoji lotorejhoi Ozet amutunon ae darak şudagiho borin.

Agar cand keşivhoi onço xobişi jakçoja şuda jagon kor xona ba nomi Ozet taşkil kardan doşa arşand ham, ki az tarafi raj.Ozet in harakati kosivho ba amali guzaronda naşuda istodast. Va incunin ba kolxûzi „Bajroqi Mihnat“ az tarafi raj.Ozet hec reharriju joridami amali karda naşuda istodast.

Qismi aktivhoi onço az kori çemalijali xudro aqovv kaşida ba jagon kori on interes namekunan, ki dar ra'ica kori Ozet Şahrisavz ba ahvoli bad qalida mondogi hast.

Dar vaqti oxirin ba kori raj.Ozet rafiq R. Javuteli tashin şu cagi arşad ham, ki o be joridami aktivhoi cl kor hardearisto neme'onad va ba kuço tarifi şu danu nestu novud şudan pulhoi Ozetro nadonista garang şuda gışlast.

Ozeti markazi va taşkilothoji partijag'ju profsojuzi Şahrisavz lozim budand, ki ba sarvaqtaş az in ahvoli raj.Ozet xavardor şuda, vakilhoi xudro firistonda, kori onro harçoniva ba rohi durusi memordand. Amo in rahbari az tarafi onho karda naşudast.

Ba nazdi Ozet jak cojronali surx mavud hast. Amo dar in çajrona kori alimiju madani hec ba rah monda şudagi nest, daron jagon to ham kitovu gazet joft nemeşvav, halo jak çoli kitov va gazetxoni ham nadorad. In ahvoli ham az boloji rahbari nakardani raj.Ozet meboşad.

Zarureti, ki taşkilothoji rajun ba tezi korhoi Ozet Şahrisavz, ro harçoniva sarçida xurmadad, dar bovati kori Ozetro ba reh mondaju revoc dodan va vazifa hoji taşkiloti Ozetro cun taşkiloti çemalijali bajnu'milali fahmonda dodan, gardişi qatolro ba dast darorand.

1-2-3

Klubro ba in ahvol mondan hec mumkin nest.

(Az muxoiri maxsus mo).

Maalomast, ki dar rajni jahudihoji mihratkaşi şahri Toşkend dar Uçel cand sol boz jak klub mavud hast.

Az in klub dar solhoji guzaştaja jahudihoji mihratkaşi şahri Toşkend dar bovati korhoi o'limi ju madantaro taraql dodan xelo munifast burda ba xelo pegravhoi sohiy şuda istoda budand.

Dar klub baroji kori har xel burcakho, kruzûkxo va digaru di geras alohida alohida xona mavud bud, ki har rûz ba in xonahoji burcakho korhoi amali meguzaştand.

Lekin az boloji susti kardani raj.ONOji rajuni Stalin az jak sol zijodtar hast, ki Sojuzkûz candin zonahoji zaruriji burcakho kruzûkxo taşkil karda şudagiro ba zûri xoli karda vaqtinca gufta giriftagi hast.

Hozir ba klub faqat jak to zol mondagi haslu xalos, ki ba on zol jagon kori alimiju madani xurdam mumkin nest, ki avalo zoli mazkur cand sol boze remunt karda naşudast, va az tarafi digar asarvobu çizhoji dar kori, jone sahna, ciroq, sifzokvori har xel kitovu gazetho va digaru digaras mavud nest.

Hamcunin az savavi çoji xona naşudan çizhoji klub ba har taraf puhmu preşon şuda, qisman novud ham şudagi hastand.

Mudiri peştaraji klub Şouli J. boşad baroji vazifaji xudaro i-

ro kardan susti karda baroji kori klubro ba rah mondan ba nazdi taşkilothoji markaziju rajuni monda xonahoro giriftan, klusero remunt kardan va digaras faolona kor nakard, ba natija rûz ba rûz kori klub pastrafiro şuda omad.

Baroji hamin jak zoli ba klub mondagiro remunt kardan az tarafi raj.ONO 5 hazor sum pul doda şuda boşad ham, ki mudiri klub pulro 2-3 moh sekor ba klisiji xud girifta gışt, va to ahvol klub remunt naşudagi meboşad va az tarafi raj.ONO dar in bovat jagon sançis va rahbariji zinda kardaju coraji darkori dida naşudast.

Ba xususi taraql dodanu vasei kardani korhoji klub can vaqt peş qarori SIK Uz. SSR buromada bud, ki zonahoji az klub sojuzkûz giriftagiro xoli karda doda şavad, gufta lekin qarori mazkurro taşkilothoji rajuni Stalin to ba hole içro nakarda istodan.

Mo zarur hisev mekunem, ki rajkum partijaji rajuni Stalin masalaji tamomli zonahoji klub ro xoli karda ba jahudihoji mihratkaşi dodandro sançida buromada baroji revoc dodani korhoji klubi mazkur corahoji darkori elnad, cun ki dar rajni 400 500 xonavor jahudihoji mihratkaşi rajoni Stalin qajri bamin klub digar jagon çoli cihati alimiju

Savavcihoji içro naşudani piloni paxta ba çuvovgariji saxt kaşida şavand.

(Az muxoiri maxsus mo).

Az raji qaroru direktivhoji partija va hukumatsoveti jacekahoji partijaji ba nazdi zovud, faeriku korxona va kolxozhoi budagi bojad ba kori haruraji kolxozu zavodu faerik rahbari ji zinda karda, harura qaroru direktivhoji partijaro rajni ommaji vasei mihratkaşho ba sar vaqtaş maaredod karda dar har jak masalaji sunjodijati sovsistli fiki ommaji vasei raacihho va kolxozchiro çama karda kori amali guzeronand.

Dar baare rajonhoi Uzakiston va incunin dar kolxozhoi jahudig'ji partijacekha doşani in ahvoli jone muvclli qarohoji SK kor audan dida nemeşvav.

Cunorci: Dar rajoni Qara—Darjo kolxoz jahudig'ji „Mihnat“ jate oz kolxozhoi paxta kori hisov şavad ham, ki lekin az boloji dar in kolxoz ba tarifi konkreti rahbariji taşkilothoji rajoni va xususan rahbariji jacekaji partijag'ji kolxoz naşudan va dar boloji cihahoji partijaji kolxoz intxom sust budan, hamin sol kolxoz ba jak qator kirmadiho giriftor şud; garcan de baroji barataraf kardani on kamaudhoi şaroaji mavud arşad ham, ki lekin az tarafi jacekaji partija az on şarojatho ba sar vaqtaş fajda naşuda baroji barataraf kardani in kamaudhoi corahoji amali dida naşudast.

Kolxoz az sari sol 1932—jum umumi kori xudro ba asosi brigada taşsim karda, roşad ham ki lekin ba natija çoli brigaderho ba kori xud çuvov gar nakardan, korasjaro naqz ba rah nemond ba udarniklu çorjag'ji sovsistliro naqz çoli nakardan va mihratni toqri taşkil nakardan kolxoz ba girdovi kamaudhoi mond, ki pravlenijaji on va na jacekaji partijag'ji on baroji barataraf kardani in kamaudhoi norasogho ba sarvaqtaş cora nedidand.

Ba hamin asarvoro ba vaqti koram copug va ovdihro ba kolxoz az raji putjorkahoji Stalini kori amali guzaronda naşudast, dar vaqti copug candin cilenho az kolxoz asar xar va digar cizhoji kolxozro duzdida radu bad kardagi hastand, ba natijaji in ba kolxoz copughoji 2-3 jum mukamel guzaronda naşuda, xususan brigadaji dujumi kolxoz hato copuql jakumro mukamel guzarondagi nest.

Qajri in az tarafi brigadaji dujum hodisahoji ba kor nsomaden, cilenahoji xudro ba eozorho baroji savdogari firistondan, hafsa hafakori cilenhoro ba ucot negiriftan, prinsipi «har ki kor alsjor kunad—alsjor haq megirad, na kunad—namegrada» ro vajron kardan va digaras dida şudagi hast.

Baroji barataraf kardani in kamaudhoi gazetii „Bajroqi Mihnat“ cand karat ba sar vaqtaş signol xeda boşad ham, ki taşkilothoji rajoni va jacekaji partija ba harakati susti karda ba sarvaqtaş ba muqoalli şaxshoji qajri ba kolxoz sar daravarda kori

onro vajron karda istodagi gufta qatol naşudin.

Ba haminho monand kamaud incunin dar vaqti paxtalig'ji paxtari eoz ham taktor şudagi hastand, ba vaqti paxtalig'ji az quvathoji mada ba doreçaji lojqanda mukamoljda aurd naşudin, ba sari zar jast, aqoca avqoti umumi va digararo naqz ba rah monda az imijathoji nudagi fojda aurd naşuda. Gircinde brigadaji jakum ba cand peş ravihro sohiy şuda kerm copug ovdihro ba sar vaqtaş guzaronda boşad ham, ki az boloji araf partijacekha va pravlenija rahbari lojqanda naşudan piloni paxtari xudro faqat ba 80 parason karda va brigadadaji dujum faqat 45 parason içro kard, umuman ba 63 parasoni piloni solonaji partiro içro kardagi haslu xalos.

Jacekaji partijag'ji kolxoz cun kamaudhoi noras gihoro dida in ham ki baroji barataraf kardani onhoro harakati qajrati amali nekedan. Hamcunin dar masalaji kordhoi kolxoz tajor kardan, korhoi alim madantaro barosh mondan, az boloi lenho ba savodho ba ham zadan, alijaji bajnu'milali zur kardan digaru digaras ba kolxoz hec kor dida nemeşvav.

Pravlenijaji kolxoz az 20-umi dekabr sar karda ba kori çama çoli korhoji soli xoçag'ji 1932 jum dar meda boşad ham, ki lekin baroji lenho meçlihoji taşviloqitlu mzan dokuni az avvali, cl tarifi taşviloqitlu kardani daromadsho va digaru, geras guzaronda naşudast va az tarafi jacekha ham rahbariji naqz neşuda.

Hamaji in kamaudhoi norasogho nişon medihand, ki ba savi kolxoz jak qator şaxshoji qajr deromda hastand, va inro xususan brigadaji gadaji dujum borin şaxsho dida doniste ba kori kolxoz had dodiş danoşon ispot mekunad.

Taşkilothoji rajoni xususan taşkiloti partijag'ji rajoni va idorahoji taşsim kunanda lozim hastand, ki ba zudiçaji jacekaji partijag'ji kolxoz va pravlenijaji kolxozro sançida buromadhoi paxta naşudani piloni paxta ba kori kolxoz nazari bad qatol nigardad, ba kori har ruzaji kolxoz joridami amali na dodiç kolxoz haq giriftan kentsijaji ba digar çoli kori şaxsi karda gıştad, in xatoxo az raji qaroru direktiv partija va hukumatli soveti ba çuvovgarisaxt kaşida, hamto ahvolro ba dast derorand, ki ba safi jacekha va pravlenijaji kolxoz az udarnikhoji peşonidam sallov karda şavand baroji kamaudhoi aalandi paxta taktor naşudani xatoxo ba kolxoz toqri çoli kardani 6—saati rafiq Stalin va digar korhoi kolxozro az nay soxtap gushtin amali şavad va ba har jak ucakstaji kolxoz gardişi qatolro ba dast dardişavand.

Huçumianti Amerikoni dar Japoniya.

Vaşington. Departamenti hukumatli, xavari konsuli dar Tûklu budagiji Ameriko Grjuro copa kardast, ki 200 nafar raacihhoji japon ba kontoreji kamponijaji moşinhoji cokdiziji Amrikojiji Zinger dar Jokagama budagi ham-

madani taamin mekardagi (cojzonaji-surx, kitovxona, giroatxona va digaras) mavud nest. Va az tarafi digar mo talav mekunem, ki ba odamhoji ba sarvaqtaş klusero remunt nakarda ba hamun ahvoli xarovi ovardegi coraji qatol dida şavad.

hamla krdin. Kitovhoju arxivii kamponiya novud karda şudin, moşinho şikasta şudin.

Zarar az in, ba mavleqi camoşad hazor diler merasad.

Vaşington. Konsuli dar Vaşington budagiji Japoniya Desubba departamenti hukumatli (ministertvoji korhoji xoriciji SAS) omada va dar bovati hamla karda şudan ba kontoreji kamponijaji Zinger dar Jokagama xalig'ji şaxsi xudro bajon kardast.

Redaktori çuvovgar A. SAJIDOF Tipografijaji „Bajroqi Mihnat“ Uzliro